

ABONAMENTUL

Pe an an . . . 24 Dor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni . . . 6 "

Pentru România și străinătate:

Pe an an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc în administrație.
Prețul după tariful și învoială.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Contele Tisza și Români.

În doi numeri consecutivi ai ziarului nostru am dat publicității comunicatele privitoare la amnistierea condamnaților politici și la libertatea de a purta colorile simbolice ale popoarelor nemaghiare precum și schimbul de scrisori urmat în zilele de 22 și 23 Sept. n. între prim-ministrul Tisza și Mitropolitul Mețianu, pe care l-am numit „un document al vremii”.

Fără îndoială că aceste documente ale vremii prin cari trecem le putem considera ca o hotărâre a contelui Tisza și a guvernului de-a face un nou pas spre deslegarea problemelor chestiunii importante de naționalități și de-a relua firul tratativilor de înțelegere maghiaro-române pe baze mai largi decât cele de până acum.

Ca ziar românesc, care stă în serviciul partidului nostru național, *singurul factor competent* de-a conduce destinele neamului românesc din Ardeal și Ungaria, luăm act de hotărârea contelui Tisza de-a pune în vedere poporul român reforme mai însemnate pe terenul culturii noastre naționale, pe terenul folosinței limbii materne în administrație și justiție precum și în ce privește reprezentarea noastră politică în viața publică și așteptăm amănunte asupra intențiilor contelui Tisza, ținute în limbajele de tot generale în scrisoarea sa adresată Mitropolitului Mețianu.

Dacă noua încercare a contelui Tisza va putea satisface justele noastre postulate naționale, suntem convingeți că partidul nostru național va contribui din toate puterile sale la înfăptuirea păcii naționale între poporul român și politica de guvernământ a statului ungar și în cazul acesta se va realiza și dorința contelui Tisza ca „să iasă la iveală aceeași simpatie și aceeași prevenire și din cealaltă parte, pentru ca astfel să se delature din drum ultimele pedeci ale unei armonii depline”. În cazul contrar însă și noua încercare a contelui Tisza, va avea aceeași soartă ca și inițiativele sale din trecut.

Iar pentru ca să nu mai existe nici o îndoială asupra punctului de vedere al comitetului partidului național român în fața celorlalte puse în vedere de contele Tisza în scrisoarea

sa recentă, ținem să reînprospătăm aici „*rezoluțiunea comitetului partidului național*” din 12 Februarie n. a. c., votată după ascultarea raportului comisiei despre rezultatul tratativilor urmate pentru stabilirea raporturilor normale între poporul român și factorii vieții de stat ungar:

»Luptând în spirit constituțional cu arme legale pentru asigurarea existenței naționale, a liberei afirmări și dezvoltării politice, culturale și economice a poporului român în cadrul statului ungar și având conștiința comunității de interese între națiunea maghiară și națiunea română, nu mai puțin considerând însemnătatea particulară a neamului românesc cu situația imperiului austro-ungar, partidul național român dela înființarea sa a avut convingerea, că deslușindu-se dreptatea și patriotismul scopului său programatic, prin conlucrarea factorilor dirigenți ai vieții de stat, se va înlătura conflictul între condițiile de existență națională a poporului român din țările Coroanei Sfântului Ștefan și între politica de guvernământ a statului ungar, practică dela inaugurarea vieții constituționale în anul 1867.

În consecință comitetul central executiv al partidului național român cu legitimă satisfacțiune a primit învitaerea Excelenței Sale Domnului ministru președinte de a stabili împreună o soluție prin care politica de guvernământ a statului ungar ar putea fi adusă la deplină armonie cu interesele naționale-politice, culturale și economice ale poporului român, urmând să încezeze astfel adâncă nemulțumire a Românilor cu situațiunea lor obștească și mai vădită cu politica dușmănoasă a guvernământului țării față de dânșii.

În temeiul raportului comisiei sale și a tuturor actelor, cari i s'au prezentat, remarcând patrioticul zel al Excelenței Sale Domnului ministru președinte contele Ștefan Tisza, dezvoltat în cursul îndelungatelor și laborioaselor tratative, comitetul central executiv al partidului național român constată, că în scopul de a se stabili în chip dăunător armonia între interesele naționale-politice, culturale și economice ale poporului român și între politica de guvernământ a statului ungar, armonie imperativ reclamată prin marile interese de consolidare internă a patriei, reprezentanții săi, în cursul desbaterilor urmate între dânșii și domnul ministru președinte, pătrunși de gravitatea istorică a situației prin propunerile lor făcute în cadrul justelor desiderate ale poporului român au oferit temeiul unei înțelegeri și al pacificei conlucrări.

În același timp însă, comitetul central executiv al partidului național român regișioral cu adânc regret este

necesitat a constata, că soluția oferită în mod definitiv din partea Excelenței Sale domnului ministru președinte, atât în urma conținutului obiectiv, cât și în vederea consecințelor, cari i-se impun ca condiții ale executării, este neapădă pentru înlăturarea chiar și vremelnică a conflictului existent între Români și politica de guvernământ a statului ungar.

Deși domnul ministru președinte pe deoparte a indicat omogenitatea de interese a națiunii maghiare și celei române, pe de altă parte a recunoscut dreptul firesc al poporului român de a-și constitui partidul său politic propriu și s'a simțit îndemnat a accentua, că mulțumirea poporului român din Ungaria cu situația sa este în interesul bine înțeles chiar și al națiunii maghiare, declarându-se gata a contribui la această mulțumire prin sanarea doleanțelor, pe cari le ar adă justificate; totuși comitetul central executiv al partidului național român, având patriotica îndatorire a-și exprima temerile, protestele ori desideratele sale la toate prilejurile potrivite, se simte necesitat de astă dată a constata, că Excelența Sa Domnului ministru președinte ungar nu numai n'a admis condițiile indispensabile pentru înlăturarea conflictului dintre politica de guvernământ a Ungariei și interesele de existență a poporului român din această țară, și nu numai nu a găsit o soluție potrivită evoluției istorice și importanței culturale și numerice a poporului român, ci a aflat chiar oportuna a enunța, că nu va executa față de neamul nostru nici acelea minimale drepturi, cari sunt înscrise în articolul de lege 44 din 1868 despre egala îndreptărire a naționalităților Ungariei, lege neabrogată, sancționată de Majestatea Sa, putând constata în același timp, că poporul românesc prin legea nouă electorală i se vor oferi cadre mai reduse ca până aci pentru exercitarea influinței sale politice în legislațiunea țării.

În asemenea împrejurări constatând ducerosul fapt, că nedreptățile suferite de poporul român în era constituțională cu începere dela anul 1867 nici în timpul din urmă nu au încetat, ci situațiunea sa politică prin noua lege electorală, prin legea presei, prin împărțirea circumscripțiilor electorale și prin ordinul ministerial referitor la intrunirile publice s-a înrăutățit în măsură aproape insuportabilă, comitetul central executiv al partidului național român cu adâncă iubire de patrie și neștrămutată credință față de înaltul tron, gata fiind totdeauna și în viitor în orice moment a contribui la înfăptuirea păcii naționale bazate pe drept și dreptate, pe încredere împrumutată și pe respectul reciproc de drept și dorind ca guvernul Majestății Sale prin acțiuni guvernamentale binevoitoare neamului nostru să creeze atmosfera indispensabilă unei asemenea înțelegeri, este necesitat a declara, că — respectând integritatea teritorială și suveranitatea politică a

statului — în situațiunea dată i-se impune datorica de a lupta și mai departe în spirit constituțional cu arme legale spre înlăturarea nedreptăților, de cari suferă poporul român și spre câștigarea și asigurarea drepturilor, cari sunt indispensabile pentru existența lui națională, pentru afirmarea sa politică și prosperarea intereselor sale culturale și economice.

Comitetul central executiv al partidului național român este ferm convins, că în această patriotică năzuință întreg neamul românesc va fi solidar.

Iar de încheiere ținem să reproducem aici și concluziunile la care a ajuns distinsul nostru fruntaș Dr. Iuliu Maniu în importantul său articol publicat în „Pester Lloyd” (Nrul din 18 Martie a. c.) despre „Cauzele eşuării tratativilor între contele Tisza și Români”:

»... Partidul național român a început și continuat acțiunea de înțelegere împrumutată cu cele mai bune intenții și cu silințe sincere și nu el este de vină, dacă rezultatul acțiunii n'a succes. În mijlocul urrișilor frământări și a concurenței amenințătoare de pericole, în care se află față în față popoarele Europei, ce stă în preajma unor transformări neașteptate, și în mijlocul pericolului în care se află monarhia noastră, suntem avizați cu toții la împreunarea forțelor noastre și la aprecierea corectă a scopurilor superioare de stat. În astfel de timp nu e consult să ne ocupăm cu analize migăloase asupra definițiilor dreptului de stat. Gândurile noastre trebuie să fie preocupate de sprijin reciproc și concentrarea de forțe sănătoase și aceste să ne designeze calea acțiunii. Din cauza aceasta în căutarea unei înțelegeri noi ne-am abținut de la desbateri principiale și, cum arată punctațiunile publicate de noi, am căutat esența lucrului, înconjurând cu grije ori ce sensibilități. Este însă natural, că n'am putut trece cu vederea peste lucrurile cari aparțin în merit posibilității practice pentru înțelegerea reciprocă, căci altcum am fi ajuns tocmai la un rezultat contrar, la o complicație și mai gravă.

Problema noastră este a asigura existența noastră națională și cu toate că nu considerăm de potrivită spre acest scop întocmirea statului actual de drept, totuși am fost aplicați a accepta și în

adevăr nu noi cuntem cauza, dacă bărbații de stat maghiari nu țin de compatibilitatea întocmirea actuală a statului cu puțința practică de dezvoltare națională a popoarelor. Dar fiind că popoarele vor exista și nu li se poate răpi forța conștie de viață, iar statul trebuie să existe, astfel nu va fi mirare, dacă în timp nu prea depărtat va pătrunde convingerea și hotărârea, că sau bărbații de stat trebuie să se schimbe sau forma de întocmire a statului are să se modifice.

Noi avem încredere în cauza noastră dreaptă și ne încredem înainte de toate în instinctul sănătos de viață al statului, care nu poate evita mult timp calea neconditionat necesară a unei conduceri de stat naționale, pentru a se putea susține. Până atunci partidul național român nu poate alege altceva decât lupta politică cea mai rezolută, care nu o poate amuți o încercare fără rezultat, dar pe care o va continua cu toată hotărârea, în ori ce caz însă cu arme legale”.

Regele Ferdinand al României și profesorii universitari.

O delegație a profesorilor universitari din București a prezentat alaltieri regelui Ferdinand un memoriu privitor la atitudinea României în situațiunea actuală.

După informațiunile ziarului „Universul”, Suveranul a primit cu cuvinte îmbărbătătoare pe profesorii universitari, cuvinte cari au înălțat și mai mult sufletele universitarilor.

M. Sa a recunoscut nu numai dreptul, dar și datorica profesorilor universitari de a întreține și a îndruma sentimentele naționale ale tineretului.

M. Sa a asigurat că este în sufletele de aceleași simțăminte românești ca ale întregului popor și că aceste simțăminte naționale sunt firești neamului românesc și nici un român nu poate fi bănuț că nu le are.

În momentele acestea solemne, nu mai există partide politice, a adăugat Suveranul, ci numai români.

Și M. Sa a rugat pe profesorii universitari să comunice studenției universitare, să aibă încredere în factorii răspunzători.

Din aforismele lui Schopenhauer.

Relative la înțelepciunea în viață.

— Urmare —

Orl ce bun trebuie cucerit în propriul său domeniu; altfel, pe un domeniu străin, stăpânirea lui n'are adevărată valoare. Iubire, frumuseță, tinereță, se cuceresc numai prin iubire, frumuseță și tinereță; prin bani sau prin putere le putem avea numai la părere, nu a le avea. Demnități și funcțiuni în stat se câștigă numai prin destoinicita de a le purta; prin naștere înaltă și prin măestrie le poți avea numai la părere, nu a le avea. — Pretința, iubirea, simpatia oamenilor, se câștigă numai prin prietănie, iubire și simpatie pentru ei; nu numai banii, dar nici alte merite, chiar cele mai mari merite d. e. pentru stat, știință și artă, nu pot avea aici nici o valoare, chiar dacă aiți își dau silința de a le valora; și oamenii, și meritele politice, artistice sau științifice, numai la părere, iar nu a le avea ne pot dărui acele bunuri. — Așa operele de artă există numai pentru cei cu simț artistic, cărțile numai pentru cei cari le înțeleg, societatea numai pentru cei sociabili, și așa cu toate.

Ca să știți câtă fericire poate așă

cineva în viață, trebuie să știți câtă poate da.

Cel cu minte, în conversațiune, cugetă mai puțin la ceea ce vorbește decât la persoana cu care vorbește; pentru că atunci e sigur că nu va spune nimic de ce s'a-i pară rău pe urmă. Dar prea interesantă nu poate fi conversațiunea lui.

Oamenii de spirit fac mai de grabă contrariul: altul e pentru ei numai un privilegiu pentru un sonor muzicolog. De acest rol subordonat omul se desăpăgubește pândind momentul să scape.

Continua noastră nemulțumire are temeiul său mare în faptul, că instinctul de prople conversare, trecând în egoism necumpătat, ne impune ca datorie maximă de a ținea seamă totdeauna de lucrurile cari ne lipesc și de a ne îngrijii pentru câștigarea lor. Pentru aceea ne gândim mereu la ceea ce ne lipsește, și nu la ceea ce avem, sau la ce am câștigat. — Această maximă a egoismului, bună pentru a ne procura mijloacele trebuitoare unui scop, nimiceste în același timp însuși scopul final, adică mulțumirea cu soartea sa; ea este asemenea argatului lipsit de judecată, care vrând să ucidă

musca de pe fruntea stăpânului care dormea, îl lovește în cap și îl ucide.

Ar trebui să așteptăm, ca trebuințele și lipsele să se ivească de sine, nu să le căutăm. Aceasta o fac oamenii cu firea înălțată; hipocondriicii și lacomii fac contrariul.

O fire în armonie cu sine însăși este un om, care nu voeste să fie altceva decât ceea ce este. Un asemenea om, după ce își cunoaște, din experiență, țările și slăbiciunile sale, întrebuințează pe cele dintâi și nu-și dă pe față slăbiciunile, nu joacă cu monedă falsă, adică nu încearcă să arete țările acolo unde nu are. Aceasta dă un caracter plăcut și rațional, pentru că ceea ce este omul, adică însușirile sale trupești și sufletești, sunt tocmai ceea ce voeste el, sunt intruparea voinței sale. De aceea e cea mai mare contrazicere a voi cineva să fie altceva decât ceea ce este.

În toate trebuie a ținea calea de mijloc, această maximă a lui Aristotele se potrivește rău cu principiul moral, cum o dă el; însă ar putea fi foarte lesne cea mai bună regulă generală de prudență, cea mai bună îndreptare către viața fericită. Pentru că toate sunt așa de nesigure în viață, de toate păr-

țile sunt atâtea supărări, atâtea greutăți, suferințe, primejdii, în cât numai ca printre stâncile din mare poți călători norocos și sigur. De obicei, frica de o suferință cunoscută deja ne mână în alta contrară; d. e. uratul dureros al singurătății ne duce în cea dintâi societate care o găsim în cale, relele societății ne alungă în singurătate; schimbăm o societate respingătoare cu o familiaritate nesocotită. Stălii dum vitant villa, în contraria currunt. În purtarea cu oamenii trebuie observată aurea mediocritas a lui Horațiu.

»Nimic prea mult și nil admirari (a nu-ți lipsi inima de nimic, a privi lucrurile fără interes egoistic), sunt deci minunate reguli pentru înțelepciunea în viață.»

Nimic nu arată mai puțin cunoștință de oameni decât când cineva aduce ca dovadă de merite și valoarea unui om mulțimea prietenilor lui; ca și cum oamenii s'ar face prietenii culva pentru meritele și valoarea lui! Oamenii cei mai mulți, sunt asemeni cânilor, cari iubesc pe cel ce-i desmiardă, sau tocmai le dă bucăți, fără să se mai intereseze de nimic altceva! Cine se pricepe mai bine să-i măgulească, fie și

*) Nil admirari este și o condițiune pentru plăcerile și inspirațiunile estetice. Tra-ducătorul.

cele mai urâte animale, acela are mulți prietini.

Din contră, se poate afirma, că oamenii de multă valoare intelectuală sau chiar oamenii de geniu au numai foarte puțini prietini. Pentru că ochiul lor limpede vede în curând toate scaderile, și bunul lor simț se revoltă în contra marilor și urătelor scaderi omenesti. Numai nevoia li poate sili, să nu țină samă de ele, sau chiar să măgulească simțurile și cocoșele morale ale oamenilor. Oamenii de talent pot fi iubii personal numai dacă zeli le-au dărut un nesecat izvor de seninătate și veselie, și o privire care să înfrumusețeze lucrurile; ori dacă s'au putut deprinde pe încetul, să iose oamenii cum sunt, adică pe nebuni să-i socotească nebuni, cum se cuvine.

Firele rare, oamenii cludați pot fi fericiti numai prin relațiuni rare, cari tocmai se potrivec cu firea lor, precum oamenii de rând se potrivec cu semenii lor. Și relațiunile rare se nasc iar numai din întâlnirea cu natuiri rare cu totul de altfel, cari însă se potrivec cu cele dintâi. Prin urmare, oamenii rari și originali arareori pot fi fericiti!

(Va urma).

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Luptele din sudul Monarhiei.

Budapesta 10 Nov. n. La poalele munților de pe linia Șabaț-Ljesnica s'au desfășurat lupte îndârjite până seara târziu, în timp ce am luat cu noi poziții bine întărite ale dușmanului. Trupele noastre victorioase au înaintat și mai mult lăsând în urmă teritorul cucerit ori, spre sud dela Cer-Pianina și spre est dela linia Losnica-Krupanj-Ljubovica.

Și aici am avut lupte vehemente cu rezerva de acoperire a dușmanului, atacurile cărora le-am respins pe toată linia luând mai mulți prizonieri, între cari se află și colonelul Radakovici. Dintre tunuri le-am luat și un tun greu, sistem modern.

Luptele anglo-franco-ruso-germane.

Budapesta 10 Nov. n. Din marele câmp general german se comunică oficial:

Ofensiva noastră la Ypres a progresat și ori cu înecul am făcut prizonieri mai mult de 500 de Francezi, Indieni, Negri și Englezi capturând și mai multe mitralieze.

Am înaintat bine și în zărilor care se întind spre sud de aici. Contra-atacurile violente ale Englezilor le-am respins.

Am progresat și în pădurile argonice.

În Polonia rusească

În Konin, cavaleria noastră a imprăștiat un batalion rus; a făcut prizonieri 500 de soldați și a capturat 8 mitralieze.

Ofițeri și soldați români decorați.

Monitorul castel Nr. 80 publică între altele următoarele distincțiuni:

Ordinul Coroanei de fer cl III cu decorațiunea de războiu, drept recunoștință pentru ținuta vitejească și încoronată de succes în fața dușmanului s'a conferit căpitanului Nădăre Popovici din batalionul de șepetari, mort pe câmpul de luptă cu același ordin înalt a fost decorat și d-l major Danilă Pop din direcțiunea de geniu.

Crucea pentru merite militare cu decorațiunea de războiu drept recunoștință pentru atitudinea vitejească în fața dușmanului locotenentului Aurel Bărsan din reg. de inf. 31.

Recunoștința și lauda pentru înaltă pentru ținuta vitejească în fața dușmanului s'a exprimat locotenentilor Brutus Iheban din reg. de inf. 31, Iuliu David din reg. de inf. 68 și Traian Smeu din bat. de șepetari Nr. 12.

Pentru ținuta strălucită în fața dușmanului în Sârbia a fost avansat aspirantul de ofițer i. r. Ioan Baciu din reg. de art 38 sublocotenent i. r.

Medalia de aur pentru vitejie s'a conferit sergentului Vasile Botic din reg. 46 de inf. și sergenților din reg. 2 de husari Ladislau Fodor și Constantin Hajduc. Toți trei au fost avansați în același timp la gradul de sergenți majori.

Medalia de argint pentru vitejie cl I s'a conferit sergentului major Miron Stângaciu din reg. 12 de husari.

Ni-se scrie:

În numărul Gazetel 286 de Sâmbătă 25/X (7 Nov.) în rubrica »Ofițeri și soldați români decorați« este scrisă că: d-lui Leonida Popp locotenent-colonel în reg. de husari Nr. 1, pentru atitudinea vitejească în fața dușmanului i-s'a exprimat lauda și recunoștința prea înaltă (cu care este împreună medalia de merite). Leonida P. este numai locotenent și nu locotenent-colonel.

Acumenea i-s'a exprimat prin Monitorul castel în luna trecută și fratelui mai bătrân a lui Leonida — d-lui Căpitan Alexandru Popp din regimentul de infanterie Nr. 31 pentru atitudinea sa exemplară și vitejească în fața dușmanului laudă și recunoștință de către Comanda armatei a 6-a.

Prezentarea glotașilor de clasă B. din orașul Brașov.

În avizul, pe care l'am dat referitor la prezentarea glotașilor de clasă B. din comitatul Brașov am amintit, că prezentarea glotașilor de clasă numită, din orașul Brașov va avea loc în zilele de 23-30 Noemvrie st. n.

Conform informațiunilor mai detaliate primite de curând glotașii de clasă B. orașul Brașov se vor prezenta în ordinea următoare, după anul nașterii și anume:

Luni, în 23 Nov. n. se vor prezenta cei născuți în anii: 1890 și 1889;

Marți, în 24 Nov. n.: cei n. în a. 1888 și 1887;

Mercuri, în 25 Nov. n.: în a. 1886 și 1885;

Joi, în 26 Nov. n.: cei n. în a. 1884 și 1883;

Vineri, în 27 Nov. n.: cei n. în a. 1882, 1881 și 1880;

Sâmbătă, în 28 Nov. n.: cei n. în a. 1879 și 1878.

Prezentările se vor face în sala cea mare a hotelului »Grand« din loc.

Pentru soldați răniți din Brașov

a incurs la Reun. fem. rom. din Brașov următoarele obiecte colectate în com. Cristian de dna preteasa Eugenia Pop cu ajutorul dnelor: Ana Popa și Maria Rucărean soțiile epitropilor.

Eugenia Pop. preteasă, 2 cămăși, 2 ștergere, 1 cearceaf, 1 kg. mlere, Maria Muntean Inv. 1 cămașe, 1 p. pantaloni, Paraschiva Popa Inv. 1 cămașe, 1 cearceaf, 1 ștergar, 1 p. pantaloni, Iuliana Linou Inv. 1 cearceaf, 2 ștergere, Reveica Barbu 1 m. pânză, Maria R. Badiu 1 1/2 m. pânză, Bucura Coanta 2 m. pânză, Reveica Pitea 3 m. pânză.

Ana Mihul 1 cămașe, 1 p. pantaloni, Elena Popa 1 1/2 m. pânză, Victoria Bogdan 3 m. pânză, Paraschiva Bărsan 1 cămașe, 1 p. pantaloni, Margareta Stăiculescu 1 cămașe tricot, 1 p. pantaloni, Paraschiva Pitea 1 1/2 m. pânză, Paraschiva Marcu 1 cămașe, Maria Preda 1 m. pânză, Maria Rusa 1 cămașe, Reveica Băria 1 1/2 m. pânză.

Maria Muntean 1 p. pantaloni, 2 m. pânză, Efreoana Măgala 1 1/2 m. pânză, Paraschiva Badiu 1 ștergar, Elena Nan 2 cămăși, 1 p. pantaloni, Maria Coșuleț 1 cămașe, Ecaterina Borcos 1 m. pânză, Paraschiva Nan 1 m. pânză, Paraschiva Savu 1 cămașe, 1 ștergar, Paraschiva Stăicu 1 cămașe, Sofia Hogeș 2 m. pânză, Maria Grecu 4 m. pânză.

Maria Hogeș 1 m. pânză, Maria Barbu 1 p. pantaloni, Maria Mihul 1 cămașe tricot, 2 m. pânză, Paraschiva Petrau 1 cămașe, Elisaveta Coșuleț 1 cămașe, 1 p. pantaloni tricot, 1 ștergar, Maria Toma 2 ștergere, 2 m. pânză, Elena Barbu 1 ștergar, Reveica Bogdan 1 1/2 m. pânză, Maria Curcubătă 3 m. pânză, Maria Bogdan 1 cămașe, 2 m. pânză, Eloreș Bogdan 2 m. pânză.

Bucura Stoichiț 2 m. pânză, Paraschiva Dăneț 1 p. pantaloni, Aurelia Nicula 1 p. pantaloni, Ana Omistoc 1 p. pantaloni, Maria Părvu Constandin 3 m. pânză, Maria Tărean 2 m. pânză, Paraschiva Mălăia 1 cămașe 2 batiște, Valeria Căproi 1 p. pantaloni, Ecaterina Dima 1 cămașe, Maria Dulca 1 p. pantaloni, Elena Neuliciu 1 p. pantaloni, Maria Coșuleț 1 m. pânză.

— Sfârșitul în nrul viitor. —

În chestia împrumutului de războiu. Biroul de presă al prim-ministrului ne atrage atenția printr'un comunicat telegrafic asupra articolului referitor la împrumutul de războiu, articol pe care îl scrie dl Alexandru Wekerle în ziarul »Az Est«.

Acest articol se ocupă cu aprecierea însemnătății, ce o comportă emisiunea acestui împrumut înzestrând asupra condițiunilor extraordinare de avantajoase din punct de vedere financiar, pe cari le prezintă această emisiune și accentuând, că reușita împrumutului va servi, ca un fel de probă de foc pentru forța de viață a statului ungar. Îndeamnă deci pe toți cetățenii, ca să treacă cu succes această probă, care dovedește lumii întregi puterea și dreptul de a trăi al statului ungar.

ȘTIRI.

— 30 Octombrie v. 1914.

Dr. Avram Sădean.

Din sursă militară, de pe câmpul de războiu din Gallia — serie »Românu« — ne vine șgduitoarea știre, că signa puternică și entuziastul preparandiei noastre din Arad, de toți stimulat și iubitul profesor Dr. Avram Sădean, a căzut pe câmpul de luptă, murind moarte de erou lovit de trei gloanțe de mitralieră.

Profesorul Dr. Sădean moare în mijlocul ostașilor lui cari îl iubeau mult — Românii dela reg. 8 de hovarzi dia Lugoș — și a camarazilor lui ostiori, cari cu toții cinsteau în el, pe omul datoriei și Românul cinstit și entuziast.

Știrea morții Drului A. Sădean a adus mare durere și jale pentru institutul nostru preparandial din Arad, a cărui podoabă el a fost.

Întregă societatea română din Arad a primit cu sinceră durere știrea morții Drului Sădean, profesorul bun și omul cinstit.

Dar știrea morții lui a levit ca trăsnetul înima grațioasei sale soții, fiica părintelui Climponeriu din Vinga, cu care, se știe, abia a trăit 2 săptămâni când fu chemat sub drapel.

Și, iată-l, iubitul nostru Sădean a plecat în războiu să moară moarte de erou pentru patrie.

Când deplângem și jelim în mod sincer pierderea acestui prețios profesor și bun prieten al nostru, transmitem înconștabilele sale soții sincerele noastre condoleanțe.

Odihnească în pace!

Postul D. Anghel în nrul de ieri am adus știrea, pe baza unei informațiuni particulare, că poetul D. Anghel trăgându-și un glonț de revolver în regiunea toracelui, a încetat din viață. Ziarele din București, cari ne sosesc acum, ne aduc știrea, că poetul Anghel n-a încetat din viață, dar se află în stare gravă și sânt temeri de complicațiuni.

Cauza acestei înfricoșătoare întâmplări, după cât se pare, se datorește unei boale grave de nervi de care suferea poetul. Acum câva timp, Anghel a stat internat într'un sanatoriu și numai grație îngrijirilor deosebite ce i s'au dat s'a putut înșănătoși. Iși schimbase însă cu totul firea, devenise trist, abătut și mereu nemulțumit de viață. Nervii îi rămăseseră sfărâncănați, și, a fost deajuns o mică discuție cu soția sa, pentru ca, surseolat la culme, să comită un act nesocotit. În litația sa poetul a tras un glonț de revolver și asupra soției sale rânindu-o. După constatăriile medicilor, d-na Natalia Anghel se află însă în afară de orice pericol. D-na Natalia Anghel, după cum se știe, este fosta soție a regretatului St. O. Iosif și este deasemenea o literată de samă.

Se caută un îngrijitor de casă. Pentru casa proprie în care se mută ziarul nostru, căutăm de urgență un îngrijitor înșurat, care în același timp să fie și servitorul institutului nostru de editură. Amănunte se pot lua la redacția ziarului nostru. Sunt preferiți cei, cari n-au copii, sau cel mult 1-2.

În amintirea regretatului ț Al. Bogdan s'au mă făcut următoarele contribuții la »Casa de lectură«: Dl prof. Gavril Precup Blaj 5 cor, d-șoarele Maria și Leontina Popescu 10 cor.

Primească marimimoșii donatori sincerele noastre mulțămite. — Direcțiunea școalelor medii gr. or. române din Brașov.

Cum își potrec Belgianii. Corespondentul din Belgia alui »Corriere della Sera« trimite ziarului său impresii interesante din țara inundată de Germani. Intre altele el face o descriere amănunțită a modului de viață pe care îl duc Belgienii, ori mai bine zis cetățenii din Bruxelles, cari fac haz de dominația actuală a nemților asupra Belgiei. Bruxelanii neavând altceva de făcut își potrec vremea iscodind la fel de fel de glume și tertipurii, pentru ca să-și arete disprețul față de stăpânirea germană caricaturizându-i ori ce mișcare.

Astfel când Germanii s'au stabilit în capitala Belgiei primul lucru le-a fost să-și așeze tunurile îndreptate cu gurile spre splendida primărie a Bruxellesi ca semn, că îndată ce se vor întâmpla tulburări, splendidul palat va sbara în aier. Văzând această bruxelanii s'au gândit una și bună. În dimineața următoare mai mult de o mie de case erau împodobite — cu sinistre guri de tun scoase prin acoperișe și ferestri. Dar spaima Germanilor la vederea acestor amenințătoare instrumente ale morții a trecut repede, când s'au convins că cele peste o mie de guri de tun nu erau altceva, decât

niște hornete, pe cari bruxelanii le coctăseră acolo, ca un răspuns la demonstrația germană.

Altădată, când germanii revirau cal pentru armata din Belgia, bravii cetățeni din Bruxelles ca răspuns la cererea dominatorilor și-au îndemnat copiii să iasă pe piața mare a capitalei călare pe cășoșii lor de lemn și să-î lumble germanilor spre revirare.

AVIZ. Avem onoare a vă aduce la cunoștință On. noastre clientele și On. public, că institutul nostru este designat din partea înaltului ministeriu de finanțe ca loc de subscripțiune publică, pentru împrumutul de război proiectat, de a fi contras de către stat: prospecțele și condițiunile mai detaliate s'au publicat în Arad, atragem însă de pe acum atențiunea On. public, că acest împrumut de stat, pe lângă aceea, că servește înalte interese patriotice, mai este, din punct de vedere financiar și foarte lucrativ și că institutul nostru s'au bucurat în afacerea aceasta la dispozițiunea On. public. »Timșiana« instituit de credit și economii societate pe acții. 1-3.

Apollo-Bla. Joi și Vineri. Serată Henry Porten: »Un atac în țara dușmană« (episod din războiul franco-german). Ziar cinematografic (actualități), Caricature în film (Umor), Dl Lepke și guvernanta (Umor), »Amorul Regeluie« ramă în 4 acte. În casa mea e oprit sărutatul« (Umor).

Pe toți binevoitorii, cari prin consolările lor au căutat să ne ușureze povara durerii cauzată de trecerea la cele eterne a iubitului și neuitatului nostru Alexandru, — îi rugăm să primească, pe această cale, mulțămitea noastră recunoscătoare.

Brașov 11 Nov. 1914

[Familia Bogdan.

Hotel și Cafenea »METROPOL«.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public din Brașov și jur și On. oaspeți din România că am luat în antreprisă.

Hotelul și cafenea »Metropol«

Brașov, Strada Neagră Nr. 2.

renovat și aranjat cu tot confortul necesar. 20 camere. Bog cu toată căldura Onor. Domni și Dame din România cerceta Hotelul în sezonul de vară. Asigurând pe Onor. vizitatori de un serviciu prompt și cu atențiune, sper că voi fi sprijinit în noua mea antreprisă cu deosebite din partea On. public românesc.

Cu toată stima

Iancu Axente.

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alelice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Bentura de protecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștincioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondiale renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezeala absolută până la cea din umă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gărei Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Iosif György.

Șepsibodok (Ardeal).

Abonamente la »Gazeta Transilvaniei«

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar. Administr. »Gazetei Transilvaniei«.